

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 17

DOM
 2013-01-10
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 21159-12

SÖKANDE

Seamless Distribution AB, 556610-2660

Ombud: Advokat Per-Owe Arfwedson och Jur.kand. Carl Johan Sundqvist

Advokatfirman Vinge KB
 Box 1703
 111 87 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2013-01-10	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

MOTPART

AB Storstockholms Lokaltrafik, 556013-0683

Ombud: Advokat Joakim Lavér och Advokat Olof Larsberger

Hannes Snellman Advokatbyrå AB
 Box 7801
 103 96 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande.

Dok.Id 287616

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) utför på uppdrag av Trafiknämnden i Stockholms läns landsting en upphandling av tjänsten SMS-biljett. Upphandlingen genomförs enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF. I tilldelningsbeslut daterat den 29 september 2012 meddelades att den specifika delen betaltjänst skulle levereras av Samtrafiken i Sverige Aktiebolag (Samtrafiken) och att den specifika delen tekniktjänst skulle levereras av Mobill Scandinavia Aktiebolag (Mobill).

Seamless Distribution AB (Seamless) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse vidtagits på så sätt att Samtrafikens och Mobills anbud inte ska beaktas i anbudsutvärderingen i anbudsområdena betaltjänst respektive tekniktjänst och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför Seamless huvudsakligen följande.

Det finns omständigheter som ger anledning att befara att personer med anknytning till Samtrafiken kan ha tagit del i upphandlingen på ett sådant sätt att det finns risk för att anbudsförutsättningarna inte varit lika för anbudsgivarna. En person i konsultroll hos SL, med betydande inflytande på upphandlingen och dess utformning, har en mycket nära yrkesrelaterad relation med Samtrafiken. Konsulten arbetade vid ett konsultbolag och agerade under 2010 fram till sommaren 2011 som konsult åt Samtrafiken och förde omförhandlingar åt trafikhuvudmännen, inklusive SL, avseende SMS-tjänst med mobiloperatörerna. Samtrafiken, med konsultens bistånd, erbjöd SL stöd vid förhandlingar gentemot mobiloperatörerna. Det framgår av e-postkorrespondens den 8 mars 2011 att SL godtagit ett erbjudande av Samtrafiken av sådant stöd. I samband med att konsulten slutförde ovanstående uppdrag under sommaren 2011 erhöll denne ett nytt uppdrag

av Samtrafiken rörande frågor avseende köp av SMS-biljetter med kontantkort. Såvitt kan bedömas har Samtrafiken och konsulten verkat för att ta fram en ny betalningslösning för kollektivtrafik och att denna betalningslösning skulle erbjudas trafikhuvudmännen. I november 2011 bildades 4T, ett gemensamt bolag mellan mobiloperatörerna, för att kunna tillhandahålla en SMS-betaltjänst. I nära anslutning till detta bistod konsulten Samtrafiken med att utreda förutsättningarna för att låta Samtrafiken upphandla en SMS-tjänst för sina ägare alternativt att Samtrafiken skulle sälja denna SMS-tjänst till bland andra SL. I december 2011, då konsulten fortfarande bistod Samtrafiken med att utreda förutsättningarna för att Samtrafiken antingen skulle upphandla SMS-tjänsten åt SL eller att Samtrafiken skulle sälja SMS-tjänsten till SL, anlätades denne av SL. Uppdraget var såvitt kunnat utrönas att utreda förutsättningarna för SL att upphandla SMS-tjänsten.

I mars 2012 meddelade Samtrafiken att bolaget inte kunde samordna en gemensam upphandling för alla sina ägare samt att Samtrafiken avsåg att agera leverantör i kommande upphandlingar. Konsultens uppdrag för SL bestod alltså. Såvitt framgår av SL:s yttranden i mål 21168-12 förefaller det som att konsulten haft flera uppdrag för Samtrafiken som har direkt beröring med nu aktuell upphandling. Denne har haft flera parallella uppdrag åt SL och Samtrafiken åtminstone mellan december 2011 och mars 2012. Uppdragen har utförts under samma period som SL övervägde eller beslutade sig för att genomföra upphandlingen och Samtrafiken bestämde sig för att lämna anbud i den kommande upphandlingen. Det kan inte utslutas att Samtrafiken genom konsulten har fått en fördel i upphandlingen och att anbudsförutsättningarna inte varit lika. Det kan ifrågasättas hur den information som konsulten fått sig till del som konsult till SL har behandlats och hur det kan garanteras att sådan information inte direkt eller indirekt kan ha kommit Samtrafiken till del när konsulten agerat åt

Samtrafiken. Detta särskilt som hans uppdrag för Samtrafiken förefaller ha varit att kontakta potentiella leverantörer för att utreda hur SMS-tjänsten skulle kunna levereras. Konsulten som i nära anslutning till upphandlingen har arbetat med samma tjänst för Samtrafiken ansågs inte jävig för rollen som huvudprojektledare, den mest centrala rollen i upphandlingen. Ur det material som SL har lämnat ut går det inte att hitta någon förklaring till varför inte denne konsult, till skillnad mot två andra personer, inte anses vara jävig. Samtrafiken och konsulten har under relativt lång tid bistått SL i strategiska frågor som har direkt eller indirekt betydelse för upphandlingen. Samtrafiken har därmed erhållit information om SL:s behov och strategiska överväganden som har en direkt koppling till upphandlingen. Sådan information har inte andra anbudsgivare fått del av.

Det är inte korrekt att Samtrafiken endast agerat i en beställarroll fram till mars 2012. Av e-postmeddelande från den 28 februari 2012 framgår att SL tackat nej till ett erbjudande av Samtrafiken att agera ombud eller upphandlingsstöd åt SL eftersom det befarades att upplägget skulle kunna strida mot LUF. Företrädare för Seamless har från september 2011 haft diskussioner med Samtrafiken avseende SMS-biljettjänster där Samtrafiken varit tydliga med att de avsåg att på ett eller annat sätt bli leverantör till trafikhuvudmännen. Samtrafiken har således redan innan upphandlingen och i vart fall från och med september 2011 klart agerat i en leverantörsroll gentemot marknaden och mot SL. Samtrafiken och konsulten har under november 2011 till mars 2012 fört diskussioner med SL där åtminstone ett alternativ var att SL skulle köpa SMS-tjänsten av Samtrafiken. Enligt SL har varken Samtrafiken eller konsulten upprättat några förfrågningsunderlag, kravspecifikationer eller liknande. Frågan är då vad Samtrafiken och konsulten ägnat sig åt under denna tidsperiod. Såvitt Seamless har erfärit har Samtrafiken varit högst aktiv med att arbeta för att ta fram en SMS-tjänst till SL. Samtrafiken och SL har bl.a. fört kontakter med potentiella underleverantörer och knutit dessa till sig från september 2011. Det

förefaller inte heller orimligt att Samtrafiken och konsulten även vid denna tidpunkt skissat på en arkitektur för SMS-tjänsten för Samtrafikens räkning, hur denna skulle kunna bedrivas samt hur Samtrafiken skulle kunna erbjuda denna till SL. Detta arbete har förts delvis samtidigt, från december 2011, som konsulten fått i uppdrag från SL att utföra marknads- och behovsanalyser för SL:s räkning, dvs undersöka vad marknaden hade att erbjuda och vilka behov SL hade avseende SMS-tjänsten. Det finns anledning att befara att Samtrafiken fått en möjlighet att utforma sin tjänst på ett sätt som ligger mycket nära SL:s kravbild mycket tidigare än vad andra leverantörer kunnat göra. När konsulten i mars 2012 går över till att arbeta med att ta fram SL:s förfrågningsunderlag för upphandlingen finns det från Seamless sida anledning att befara att den SMS-tjänst som Samtrafiken och konsulten arbetat fram under september/november 2011–mars 2012 kom att utgöra grund för detta förfrågningsunderlag. Det finns indikationer på att Samtrafiken har haft inflytande på utformningen av kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget. Av korrespondens mellan upphandlingsansvarig på SL och konsulten framgår följande:

"Enligt upphandlingsföreskrifterna är det en förhandlad upphandling men möjligheten har då inte utnyttjats av SL, åtminstone inte mot Samtrafiken. Tråkigt i så fall för Unwire som varit en trogen SL-leverantör och med kvalité levererat under en lång tid att inte ens få komma till förhandlingsbordet. Detta gäller även InMoDo som lagt ner mycket egen tid och visat på fördelarna med valideringssystemen i SL:s miljöer, vilket hjälpt SL mycket i kravställningen."

Både Unwire och InMoDo agerade som underleverantörer åt Samtrafiken i upphandlingen. Seamless befara att upphandlingen utformats efter Samtrafikens underleverantörers förutsättningar mot bakgrund av det grundarbete som konsulten utfört åt SL. Rent konkret har Samtrafiken genom sitt samarbete med SL haft en klar fördel av att långt tidigare än andra anbudsgivare kunna ta kontakt med och knyta underleverantörer till sig. Samtrafiken har då dels getts möjlighet, givet deras informationsövertag avseende SL:s behov och kravbild, att med större precision kunna välja underleverantörer. Detta arbete har Samtrafiken påbörjat som senast efter

den 5 mars 2012 då det stod klart att SL inte skulle anlita eller köpa tjänsten från Samtrafiken. Andra anbudsgivare har varit hänvisade till den information som gjordes offentlig genom SL:s inbjudan till registrering i TransQ vilket skedde först den 28 april 2012. Samtrafiken har således haft två månaders försteg att inleda arbetet med att kontakta potentiella underleverantörer och därigenom kunnat skaffa sig en avsevärd konkurrensfördel. Det kan inte uteslutas att Seamless prisbild skulle ha varit väsentligen lägre om Seamless haft tillgång till samma information och haft samma förberedelsetid som Samtrafiken haft. Att en person som biträtt Samtrafiken med framtagandet av SMS-tjänsten ansågs jävig på grund av att han tidigare arbetat för underleverantören VIX Technology Scandinavia AB (VIX) förefaller vara en efterhandskonstruktion i och med att jävsbeslutet fattades den 19 juni 2012 och att det först vid anbudstidens utgång den 31 augusti 2012 kan ha stått klart för SL att VIX hade ett intresse i upphandlingen.

Det finns anledning att anta att de anbud som antagits inte uppfyller de obligatoriska kraven som uppställts i upphandlingen vilket medför att dessa anbud därmed rätteligen skulle diskvalificerats. SL har handlat i strid med transparens- och likabehandlingsprincipen och Seamless har på grund härav lidit eller kan komma att lida skada. SL meddelade i en skrift upprättad den 27 april 2012 till potentiella anbudsgivare att SL hade för avsikt att inom kort påbörja upphandlingen. Av skrivelsen framgår att endast leverantörer som registrerat sig i kvalificeringssystemet TransQ kunde komma ifråga vid upphandlingen. SL inbjöd sedan genom förfrågningsunderlag daterat den 13 juli 2012 leverantörer som registrerat sig i TransQ att lämna anbud i upphandlingen. För att bli kvalificerad i upphandlingen var det obligatoriskt att ange minst en relevant referens eller kapacitet per produkt/tjänstekategori. Avseende tekniktjänsten har det varit ett grundläggande krav för kvalificering att kunna redovisa en relevant referens avseende automatisk validering inom transportområdet. Av de referenser som

lämnats av Mobill så avser en referens parkeringsbiljetter och ingen av de övriga referenserna avser automatisk validering såsom avses i upphandlingen. Mobill har därför inte uppfyllt kvalificeringskraven för upphandlingen och borde således inte ha bjudits in till denna av SL. Mot bakgrund av syftet med upphandlingen och hur SL utformat inbjudan att kvalificera sig går det rimligen inte att tolka kravet på relevant referens på annat sätt än att denna ska avse erfarenhet och kapacitet av programvara för biljettsystem med automatisk validering. Baserat på hur kravnivån uppfattades har bedömning av konkurrensläget gjorts och därefter har också prisnivån i anbudet fastställts. Om det inte krävts en relevant referens med koppling till det aktuella uppdraget hade en annan bedömning av konkurrensläget gjorts. Den otydliga utformningen av anbudsförutsättningarna avseende kravet på relevant referens strider därför mot kravet på transparens och har medfört att Seamless har frångått möjligheten att lämna ett konkurrenskraftigt anbud vilket har lett till skada för Seamless. Om Seamless känt till att SL inte krävt en *relevant* referens med koppling till det *aktuella* uppdraget, automatisk validering, hade en annan bedömning gjorts av konkurrensläget som då innefattat en vidare krets av potentiella leverantörer vilket medfört att ett lägre pris offererats i syfte att möta det högre konkurrensstrycket. Mobills anbud har vidare brister i redogörelsen för hur kund avhjälpas från att ofrivilligt skicka flera beställningar samt brister i redogörelse för hur tjänsten hanterar sådana situationer. Det framgår inte av Mobills anbud hur kunden avhjälpas från att ofrivilligt skicka flera beställningar eller hur dubbeldebitering undviks.

Till styrkande av sina uppgifter åberopar Seamless följande, förutom i upphandlingen förekommande, handlingar. Korrespondens med SL i form av e-postkonversation från den 10 oktober 2012, överklagande av SL:s beslut om utlämnande av allmän handling från 12 oktober 2012, SL:s yttrande från den 22 oktober 2012 i förvaltningsrättens mål 21168-12, skrivelse från Samtrafiken avseende erbjudande om samordnat stöd vid upp-

handling av SMS-tjänster premium och standard från den 2 februari 2012, e-postkonversation mellan SL och representant från Samtrafiken från den 8 mars 2011, e-postmeddelande från SL till Carl Johan Sundqvist från den 19 oktober 2012, e-postmeddelande från konsulten till personer inom SL den 13 juni 2012, utdrag från Samtrafikens hemsida och utdrag från konferensprogram, e-postmeddelande från SL till representant för Samtrafiken från den 28 februari 2012, e-postkonversation mellan SL och representant för Samtrafiken från den 27 september 2012 samt yttrande från InMoDo i förvaltningsrättens mål 21171-12 daterat den 11 oktober 2012 och protokoll från SL:s styrgruppsmöte daterat den 19 juni 2012.

SL bestrider bifall till ansökan och anför huvudsakligen följande. Påståendet att konsulten skulle ha utformat en betaltjänst för Samtrafikens räkning är helt felaktigt. Konsulten har aldrig haft något sådant uppdrag för Samtrafiken och har således aldrig skissat på någon arkitektur åt Samtrafiken och heller inte tagit intryck av Samtrafikens betallösning, vilken han inte haft något som helst med att göra, vid utformningen av SL:s förfrågningsunderlag i upphandlingen. Konsultens uppdrag för Samtrafiken har bestått i avtalsförhandlingar med olika teleoperatörer och diskussioner med trafikhuvudmän kring en eventuell upphandling i Samtrafikens regi under den period Samtrafiken befann sig på beställarsidan. I samband med dessa diskussioner anordnade Samtrafiken bl.a. informationsmöten i december 2011 om hur Samtrafiken skulle kunna bistå trafikhuvudmännen i det fortsatta arbetet med en SMS-tjänst. Det arbete i Samtrafikens regi som kom att utföras under denna tidpunkt har naturligtvis inget som helst med att göra med hur SL därefter kom att utforma förfrågningsunderlaget i upphandlingen. På uppdrag av SL har konsulten genomfört marknads- och behovsanalyser avseende plattform för SMS-biljetter. I samband med det inbjöds möjliga leverantörer för presentation av sina respektive lösningar. Dessa möten ägde rum under december 2011 och under januari 2012.

Samtrafiken, som under denna tidpunkt inte sågs som leverantör utan tvärtom som möjlig samordnare av en för trafikhuvudmännen gemensam upphandling, bjöds inte in till något sådant presentationsmöte.

Det stämmer inte att konsulten skulle ha företrätt Samtrafiken i sin egenskap av potentiell leverantör till SL i samband med diskussioner med SL där åtminstone ett alternativ var att SL skulle köpa SMS-tjänsten av Samtrafiken. Det var just den omständigheten att Samtrafiken bytte sida och iklädde sig en leverantörsroll som föranledde att konsultens uppdrag för Samtrafiken omedelbart kom att upphöra. Däremot har det inom ramen för diskussionerna kring förutsättningarna att genomföra en för trafikhuvudmännen samordnad upphandling i Samtrafikens regi förts samtal mellan Samtrafiken och SL huruvida Samtrafiken i möjlig egenskap av samriskföretag enligt LUF skulle kunna upphandla en SMS-tjänst för vidareförsäljning till SL. Av e-postmeddelande från den 28 februari 2011 framgår att SL tackat nej till erbjudande om att Samtrafiken i en upphandling av en SMS-tjänst skulle agera ombud för SL eller bistå SL som upphandlingsstöd. E-postmeddelandet bekräftar således enbart att Samtrafiken så sent som den 28 februari 2012 var på beställarsidan och att diskussioner då fördes om hur trafikhuvudmännen skulle kunna genomföra någon form av samordnad upphandling i Samtrafikens regi.

Huruvida Samtrafiken i diskussioner med företrädare för Seamless från september 2011 varit tydliga med att de avsåg att på ett eller annat sätt bli leverantör till trafikhuvudmännen är något som vare sig SL eller konsulten haft någon som helst kännedom om. SL kan därför av naturliga skäl inte kommentera påståendet närmare. SL kan dock konstatera att sådana eventuella samtal mellan företrädare för Samtrafiken respektive Seamless inte på något sätt har påverkat konsultens oberoende i upphandlingen eller inneburet någon som helst konkurrensfördel för Samtrafiken i upphandlingen.

Den ene personen som till skillnad från konsulten har ansetts vara jävig på grund av pågående respektive tidigare uppdrag för samtrafiken är styrelseledamot i Samtrafiken och den andre har tidigare bistått Samtrafiken med framtagande av SMS-tjänst vilken dock inte varit avsedd för SL och inte kommit att offereras inom ramen för upphandlingen. Samme person har vidare biträtt företaget VIX med framtagande av mobila betallösningar. VIX anmälde intresse om att delta i upphandlingen och kom därefter att agera som underleverantör till Seamless. Till skillnad från de personer som anmält sig jäviga har konsulten under upphandlingens gång inte haft några uppdrag för Samtrafiken. Konsulten har heller inte haft några tidigare uppdrag för Samtrafiken eller några andra leverantörer som medfört att hans oberoende i den efterföljande upphandlingen har kunnat ifrågasättas. Det som Seamless påstår har påvisats avseende jäv saknar grund. Konsultens roll har inte inneburit någon som helst konkurrensfördel för Samtrafiken i upphandlingen. Eftersom alla kommersiella och tekniska överväganden m.m. liksom upprättande av allt material i upphandlingen har gjorts i SL:s regi utan Samtrafikens insyn har det förhållandet att Samtrafiken tidigare varit på beställarsidan i princip enbart medfört att Samtrafiken haft kännedom om att en upphandling av SMS-tjänst i någon form troligtvis skulle komma att genomföras. Övriga anbudsgivare i upphandlingen har haft motsvarande kännedom.

Det övergripande kravet på redovisning av myndighetstillstånd gäller enbart specifika myndighetstillstånd för att leverera tjänsten SMS-biljett. Eventuella andra myndighetstillstånd omfattas således inte. Kravet gäller för såväl delen avseende betaltjänst som delen avseende tekniktjänst. I praktiken är emellertid aktuellt krav enbart relevant för anbudsgivare som lämnar anbud i den del av upphandlingen som avser betaltjänst. Detta eftersom den del som avser betaltjänst till skillnad från den del som avser tekniktjänst kräver specifika tillstånd, från Finansinspektionen m.m.

Redovisningskraven som rör olika delmoment avseende en och samma funktion i tekniktjänsten där det ena kravet tar sikte på hur tekniktjänsten kan motverka situationer när kunden skickat dubbletter och där det andra kravet tar sikte på hur dubbelfakturerings undviks när kunden skickat dubbletter kan redovisas i en och samma redogörelse givet att lösningen tar sikte på båda delmomenten på sätt som Mobill har gjort, i likhet med Seamless. Såväl Mobills som Seamless svar har bedömts uppfylla kraven.

Till styrkande av sina uppgifter åberopar SL följande handlingar. Utdrag från SL:s sammanställning av frågor och svar i upphandlingen, utdrag från Seamless anbud, Inbjudan till informationsmöten i december 2011, dokumentation från möte med tänkbara leverantörer som får möjlighet att presentera sina lösningar för SMS-biljett daterad den 16 januari 2012 samt protokoll från möte mellan företrädare för Samtrafiken och trafikhuvudmännen den 5 mars 2012.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 24 § LUF gäller följande. Upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LUF framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Konkurrensfördel tekniktjänst och betaltjänst

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det inte finns några regler i LUF som reglerar jävssituationer. Jävsinvändningarna får istället bedömas utifrån de grundläggande EU-rättsliga principerna som kommer till uttryck i 1 kap. 24 § LUF. Av EU-domstolens praxis framgår att en leverantör som medverkat vid förstudier inför en upphandling eller vid utformningen av förfrågningsunderlaget inte kan utestängas från deltagande i upphandlingen, om leverantören kan visa att dennes tidigare medverkan inte har inneburit en otillbörlig konkurrensfördel eller att det uppstått en intressekonflikt som snedvrider konkurrensen i upphandlingen (jfr Förenade målen C-21/03 och C-34/03 Fabricom SA mot Belgien). Kammarrätten i Stockholm har i målet 6986-09 ansett att den upphandlande myndigheten har bevisbördan för att visa att principen om likabehandling inte åsidosatts i en situation där omständigheterna är sådana att det finns en presumtion för att en anbudsgivare har fått en konkurrensfördel, jfr även Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål 2458-11.

Konsulten vars opartiskhet ifrågasätts av Seamless har arbetat i en oberoende konsultfirma utan intressen i upphandlingen. Denne har haft olika uppdrag hos Samtrafiken och hos SL, delvis parallellt. Under den period som denne representerat Samtrafiken i möten med mobiloperatörer om tjänsten premium-SMS har han också hos SL utfört marknads- och behovsanalys avseende plattform för SMS-biljetter. När Samtrafiken i mars 2012 meddelar att bolaget överväger att delta i kommande upphandling som leverantör så informerar konsulten om att han inte längre kommer att arbeta för Samtrafiken. Seamless har argumenterat dels för att konsulten i sitt uppdrag med upphandlingen hos SL skulle ha tagit intryck av sitt uppdrag hos Samtrafiken vid utformning av förfrågningsunderlaget och dels att Samtrafiken genom konsulten och SL skulle ha fått sådan kännedom om upphandlingen att bolaget långt före andra potentiella anbudsgivare kunnat

knypa underleverantörer till sig. Förvaltningsrätten bedömer att omständigheterna i målet inte är sådana att det finns en presumtion för att Samtrafiken har fått en konkurrensfördel i upphandlingen. Det åligger därmed Seamless att visa att reglerna i LUF åsidosatts. Lämpligheten av att konsulten först arbetar hos en potentiell leverantör med frågor som är relaterade till upphandlingen och därefter arbetar som huvudprojektledare hos beställaren SL kan enligt förvaltningsrättens mening i och för sig sättas i fråga ur ett jävsperspektiv. Förvaltningsrätten bedömer att Seamless inte har framhållit något konkret i förfrågningsunderlaget eller i anbuden som visar på att information om upphandlingen som inte andra potentiella leverantörer fått del av skulle ha spridits från SL till Samtrafiken via konsulten eller på annat sätt. Det har inte heller vistats att tiden för avgivande av anbud skulle vara så kort att kännedom om att det troligen kommer att bli en upphandling skulle medföra en konkurrensfördel. Förvaltningsrätten bedömer att det Seamless har anfört i denna del inte medför att SL ska anses ha brutit mot någon grundläggande EU-rättslig princip eller mot annan bestämmelse i LUF.

Kvalificering teknikjänst

Seamless har anfört att Mobill inte har uppfyllt det kvalificeringskrav som avser referenser eftersom Mobill inte lämnat någon referens avseende automatisk validering. Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Av specifikationen för kvalificering i TransQ framgår bl.a. att det är obligatoriskt att ange minst en relevant referens eller kapacitet per produkt eller tjänstkategori. Av inbjudan till kvalificering i TransQ framgår att de kategorier som är aktuella är Programvara för biljettsystem, Andra IT- och telekommunikationstjänster, Bank och finansiella tjänster samt Andra finansiella, -juridiska-, och försäkringstjänster. Inbjudan i TransQ beskriver vilka moment som kommer att ingå i upphandlingen vilket inkluderar utrustning för automatisk validering. Något uttalat krav på referens avseende just automatisk validering uppställs följaktligen inte i TransQ.

Bedömningen om Mobill lämnat relevanta referenser för den kategori man avser lämna anbud inom ska ske utifrån upphandlingens syfte och den grundläggande principen om likabehandling i LUF. Mobill har lämnat flera referenser från publika transportföretag avseende kategorin Programvara för biljettsystem. Förvaltningsrätten bedömer att SL inte frångått likabehandlingsprincipen vid relevansbedömningen av Mobills referenser. Upphandlingsunderlaget har följaktligen också varit tillräckligt transparent och förvaltningsrätten bedömer därmed att det inte förelegat någon sådan brist i upphandlingens konkurrensuppsökande skede som medför att upphandlingen ska göras om.

Skall-krav tekniktjänst

Seamless har anfört att Mobill inte har redovisat myndighetstillstånd på sätt som krävs i förfrågningsunderlagets punkt Ö-2. Seamless har också anfört att Mobill inte uppfyllt förfrågningsunderlagets krav i förfrågningsunderlagets punkter T-8 och T-9 som avser redogörelse för hur kund avhjälpas från att ofrivilligt skicka flera beställningar och redogörelse för hur tjänsten hanterar sådana situationer.

Av förfrågningsunderlagets punkt Ö-2 framgår att anbudsgivaren i sitt anbud ska redovisa vilka specifika myndighetstillstånd som innehas på sista anbudsdagen för att kunna leverera tjänsten SMS-biljett. Av Mobills anbud framgår följande under punkten Ö-2.

”Vi har utgått från att denna fråga endast avser myndighetstillstånd som är specifika för den tjänst som vi offererar genom detta anbud (dvs. tekniktjänst inom tjänsten SMS-biljett.) Leverans av denna tjänst kräver inga specifika myndighetstillstånd bl.a. eftersom tjänsten inte innefattar någon hantering av betalningar. För god ordnings skull noteras att vi innehar samtliga sådana allmänna myndighetstillstånd som erfordras för vår verksamhet. Redovisning av sådana allmänna myndighetstillstånd lämnas på begäran. För det fall att det skulle visa sig att leverans av den offererade

tjänsten kräver specifika myndighetstillstånd, kommer vi att säkerställa att sådana tillstånd inhämtas i god tid före leveransstart”.

Förvaltningsrätten gör här följande bedömning. Mobill har i sitt anbud uppgett att det i den del av upphandlingen de lämnat anbud inom inte kräver några specifika myndighetstillstånd eftersom tjänsten inte innefattar hantering av betalningar. Seamless har inte visat på att det existerar specifika myndighetstillstånd som krävs för tekniktjänsten i upphandlingen och inget annat tyder på att specifika myndighetstillstånd krävs för den del av upphandlingen som avser tekniktjänst. SL kan därför inte sägas ha brutit mot någon grundläggande EU-rättslig princip eller mot annan bestämmelse i LUF vid bedömningen att Mobill uppfyllt detta skallkrav.

Av förfrågningsunderlagets punkt T-8 framgår följande. Tekniktjänsten skall motverka situationer då Kunden ofrivilligt under avgränsad tidsperiod skickar flera sms-meddelanden (dubletter) med korrekt beställningskod eller andra meddelanden till Beställarens servicenummer. Redogör för hur tekniktjänsten hanterar sådana situationer. Av punkten T-9 i förfrågningsunderlaget framgår följande. Då tekniktjänsten upptäcker situationer när Kunden antas ofrivilligt ha skickat flera beställningar skall inte Kunden bli debiterad för mer än en SMS-biljett eller motta fler SMS-biljetter än den som redan är betald. Redogör för hur tekniktjänsten hanterar sådana situationer.

Mobill har i sitt anbud angett följande avseende förfrågningsunderlagets punkter T-8 respektive T-9.

”Systemet gör automatiskt en kontroll när slutkund skickade in samma text från samma telefonnummer senast, om den är inom en viss gräns (t.ex. 30 sek) skickas ett meddelande tillbaka till slutkund om. Denna gräns är konfigurerbar av beställare.”

Förvaltningsrätten bedömer att fullt begripliga och relevanta redogörelser avseende förfrågningsunderlagets krav i punkterna T-8 och T-9 har lämnats i Mobills anbud. SL har därför haft fog för sin bedömning att Mobill även uppfyllt dessa skall-krav. Inget annat har anförts som medför att SL ska anses ha brutit mot någon grundläggande EU-rättslig princip eller mot annan bestämmelse i LUF. Det finns följaktligen inte anledning för förvaltningsrätten att ingripa i upphandlingen. Seamless ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Magnus Åhammar

Rådman

Handläggaren Cecilia Östergren har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU